

Dosarul nr. 3r-273/20

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – M. Gandrabur

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima

DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Administrația Națională a Penitenciarelor, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Gabura Andrei împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor privind contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din data de 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Administrația Națională a Penitenciarelor, din motivul că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege,

constată:

La 13 iunie 2018 Andrei Gabura a depus cerere de chemare în judecată împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor privind anularea ordinului nr. 174ef din 11 mai 2018 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de muștrare aspră.

Prin hotărârea din data de 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Andrei Gabura împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor privind contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

La 18 februarie 2020 Administrația Națională a Penitenciarilor a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 12 februarie 2020.

Prin încheierea din data de 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a declarat inadmisibil apelul depus de către Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva hotărârii din data de 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 17 iulie 2020 Administrația Națională a Penitenciarilor a depus recurs împotriva încheierii din data de 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, dispunerea acordării termenului pentru lichidarea neajunsurilor și admiterea spre examinare a apelului. (f.d. 153-154)

În motivarea recursului instanța de apel, sesizând că cererea de apel nu corespunde normelor Codului administrativ, urma să stabilească apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor, ori în procesul civil părților le este garantată exercitarea drepturilor procesuale, în mod egal și fără discriminări.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 24 iunie 2020, notificată Administrației Naționale a Penitenciarelor la 10 iulie 2020. (f.d. 152)

Administrația Națională a Penitenciarelor s-a conformat prevederilor legale și în termen, la 17 iulie 2020, a depus recurs împotriva încheierii din data de 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243, alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din data de 12 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Andrei Gabura împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor privind contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

La 09 martie 2020 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat în adresa Administrației Naționale a Penitenciarelor copia hotărârii motivate. Potrivit avizului de recepție DS935010133AS Administrația Națională a Penitenciarelor a recepționat-o la 12 martie 2020. (f.d. 145)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 24 iunie 2020 a declarat inadmisibil apelul depus de către Administrația Națională a Penitenciarelor, ca urmare a neprezentării apelului motivat în termenul prevăzut de lege. (f.d. 149-150)

Conform art. 232, alin. (2) din Codul administrativ motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Administrația Națională a Penitenciarelor prin recursul înaintat a criticat concluzia instanței de apel, indicând că instanța de apel în cazul depistării neconformității cererii de apel, urma să-i acorde termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Instanța de recurs, analizând argumentul autorității recurente, îl consideră neîntemeiat, ori în conformitate cu prevederile Codului administrativ dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute de art.211, alin.(1), lit. a) – d) judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

Conform art. 211, alin.(1), lit. a) – d) din Codul administrativ cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia;

Din conținutul normei de drept sus- citate rezultă că instanța de apel nu este îndreptățită de a acorda termen autorității apelante pentru a prezenta apelul motivat, ori termenul de declarare a apelului motivat este stipulat expres în art. 232, alin. (2) din Codul administrativ.

Aici, instanța de recurs reamintește autorității recurente că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

La caz, Administrația Națională a Penitenciarelor nu a depus apel motivat în termenul legal prevăzut la art. 232, alin.(2) din Codul administrativ, fapt confirmat prin recursul depus împotriva încheierii din data de 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În urma celor constatate Colegiul menționează că exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24, alin. (1) din Codul administrativ participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Astfel, se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Administrația Națională a Penitenciarelor nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232, alin. (2) din Codul administrativ, fapt ce a atras consecințele dispozițiilor art. 236, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat autoritatea apelantă nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Administrația Națională a Penitenciarelor a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune, or, ea contravine legislației naționale și internaționale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243, alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de către Administrația Națională a Penitenciarelor.

Se menține încheierea din data de 24 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Gabura Andrei împotriva Administrației Naționale a Penitenciarelor privind contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh